

spanyolnátha járvány szedte áldozatait, a pénz elértéktelenedett, forradalmak dúltak...

„HOL VANNAK A KATONÁK...”

Nyőgér község a szombathelyi Császári és Királyi 83. Gyalogezred, illetve a soproni székhelyű Magyar Királyi 18. Gyalogezred hadkiegészítési területéhez tartozott. Így a behívott nyőgéri hadkötelesek e két alakulathoz vonultak be két fő kivételével. Mivel ők huszárok voltak, a Magyar Királyi 7. Honvéd Huszárezred, illetőleg a Császári és Királyi 15. Huszárezred katonái voltak. Legtöbbjük a keleti (orosz) fronton – Galiciában – néhányan pedig a dél-keleti (román) fronton – az Ojtozi szorosnál – valamint a délnyugati (olasz) fronton – a Dolomitoknál – zajló csatákban kerültek bevetésre. A 25 nyőgéri hősi halott közül 12 fő halálának körülményei, sírhelye ismeretlen. Annyi bizonyos, hogy mindannyiban az első világháború hadszínterein haltak hősi halált. Távol a hazától, orosz, olasz, lengyel földben, valószínűleg jeltelen sírokban alusszák örök álmukat. Azonban 13-uk halálának körülményei, sírjuk helye pontosan ismert. Lengyelország, Magyarország, Olaszország, Oroszország, Románia, Szlovákia, Ukrajna haditemetőiben nyugszanak, sírjuk valószínűleg ma is fellelhető. Béke poraikra!

43/2014

„Önmagát becsüli meg a nemzet, ha lelkes kegyelettel őrzi hősei emlékét és megkülönböztetett tisztelettel adózik fiainak, akik legdrágább kincsüket áldozták a haza oltárán. A hősök emlékét minden nemzet megünnepli, de lerója háláját és elismerését azokkal szemben is, akik testi épségükben megfogvatkozva tértek vissza a becsület mezejéről. Dicséret, dicsőség és soha nem évülő hála illeti a haza védelmében megrokkant magyar vitézeket is, akik csonkán, bénán, szemük fényét veszítve járnak közöttünk, élő bizonyossággul arra, hogy áldozatos kötelességüket híven teljesítették ott, ahol arra a hazának legnagyobb szüksége volt. Illő tehát, hogy e derék fiaival szemben a haza és a magyar társadalom, elsősorban a magyar ifjúság is teljesítse kötelességét, s megadja nekik mindazt a tiszteletet és különös megbecsülést, mely őket nemes önfeláldozásukért megilleti.”

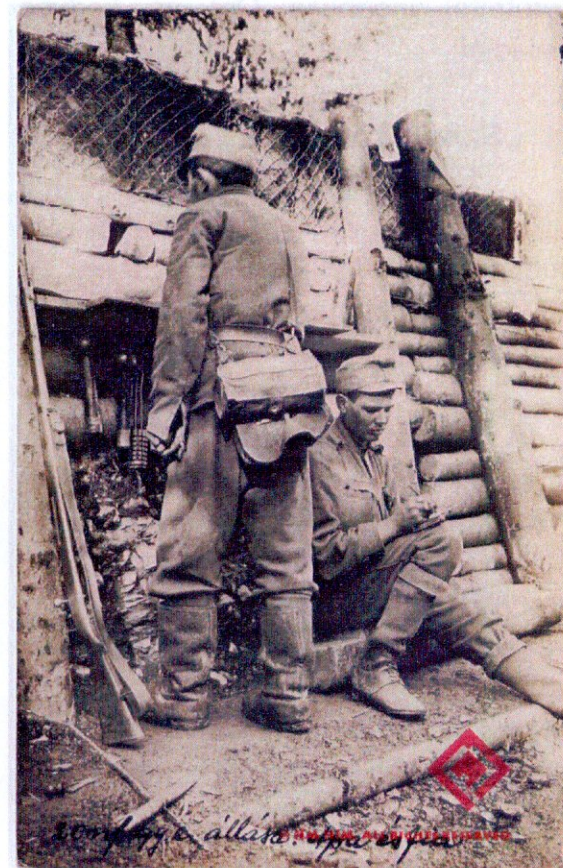
(Dr. Klebelsberg Kuno magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter, 1929.)

**A kiállítás megtekinthető:
előzetes bejelentkezés alapján,
bármely időpontban.**

**Tel: 30/642-7651
95/412-051**

MEGHÍVÓ

**Apa és fia
20. népfelkelő gyalogezred állása
a román fronton**

A Dr.Lenarsich Imre Helytörténeti és Gyűjteményi Alapítvány tisztelettel és szeretettel meghívja Önt és kedves Családját:

**„Szívünkben írva vagytok
vitéz katonák...”**

címmel, az I. világháború kitörésének 100. évfordulójára emlékező kamara-kiállítás megnyitójára.

**A kiállítást 2014. július 27-én,
- vasárnap -, a 10 órakor kezdődő
szentmise keretében megnyitja:**

**Haller László plébános,
ny.tábori lelkész, őrnagy**

**Helye: Dr. Lenarsich Imre
Helytörténeti Gyűjtemény**

A kiállítás fotó anyagát a Honvédelmi Minisztérium – Hadtörténeti Intézet és Múzeum ajánlotta fel, melyet az alapítvány saját gyűjteményi anyagából egészített ki.

Száz évvel ezelőtt, 1914. június 28-án Bosznia-Hercegovina fővárosában, Szarajevóban egy szerb merénylő kioltotta Ferenc Ferdinánd főherceg, osztrák-magyar trónörökös és felesége életét.

Egy hónappal később Ferenc József osztrák császár, magyar király hadat üzent Szerbiának.

NÉPEIMHEZ!

„Leghőbb vágyam volt, hogy az Isten kegyelméből még hátralévő éveimet a béke művének szentelhessem, népeimet a háború áldozataitól és terheitől megóvhassam. A gondviselés másként határozott. Mindent megfontoltam és meggondoltam. Nyugodt lelkiismerettel lépek a kötelesség útjára. Bízom Ausztria - Magyarországnak önfeláldozó lelkesültséggel telt vitéz hadseregében. És bízom a Mindenhatóban, hogy fegyvereimnek adja a győzelmet.”

(Részlet Ferenc József kiáltványából, 1914. július 28.)

Száz évvel ezelőtt, 1914. július 28-án a Bodrog osztrák-magyar monitorhajó belgrádi ágyúlövéseivel kezdődött meg ténylegesen az I. világháború. A Bodrog vezette kisebb flotta a szerb főváros elfoglalására indított sikertelen támadást. A "Megállj, megállj, kutya Szerbia!" - harci dalt a mozgósításkor a frontra vonuló katonákon kívül a háborúpárti tüntetéseken és az iskolákban is harsogva

énekelték. Aztán a hátrországi súlyos nélkülözések idején már alább hagyott a kezdeti lelkesedés. "Mire a falevelek lehullanak, katonáink visszatérnek"- ígérte az Osztrák-Magyar Monarchiával szövetséges Németország császára, II. Vilmos 1914. nyarán. Nos, a falevelek még négyszer hulltak le, mire a mi katonáink létszámukban megfogtakozva, lélekben megtörve hazatértek.

VESZTESÉGLISTA

Az első világháború mérlege: 20 millió halott, 35 millió sebesült, 2 millió eltűnt áldozat.

A Hadtörténelmi Levéltár 1927-es adatai szerint Magyarország öt és félmillió hadköteles polgárából csaknem 3,4 millió katona vonult be, - ez Nyögérre számítva 80 főt jelent. Közülük 530 965-en haltak hősi halált, ez Nyögérre számítva 25 fő. 1 millió 492 ezren sebesültek meg, 833 ezren estek hadifogságba, és mindössze 524 ezren tértek testileg látszólag épségben haza. A községben három hadiözvegy, és nyolc hadiárva maradt.

Az óriási emberáldozat mellett, az ország elvesztette területeinek kétharmad részét, több millió magyar került idegen országok uralma alá. Mindemelllett, még háborús jóvátétellel - kártérítéssel is tartozott az ország a magyar területekkel gyarapodott, újonnan létrejött szomszédos államoknak. A maradék hazában pedig káosz uralkodott,